

Valaki figyel

Beszámoló a „Munkahelyi adatvédelem”- címen, 2012. április 2–3-án, Pécsen megrendezett nemzetközi konferenciáról

Kémprogrammal ellenőrzött munkavállalók, rejtett kamerával lefűlelt torkos szakács, Facebook profil mint felmondási ok, a Nagy Testvér (és a „kis testvérek”) folyton figyelő szeme – ilyen és ehhez hasonló érdekesítő témák kerültek napirendre a 2012. április 2–3-án, Pécsen megrendezett PAW konferencián. A munkahelyi adatvédelem (Privacy at Workplace, PAW) a Pécsi Tudományegyetem és a Göttingeni August-Georg Egyetem, uniós támogatással létrejött, közös projektjének újabb állomása volt. A projekt a munkahelyi adatvédelem sajátos kérdéseit vizsgálja, kiemelt figyelmet szentelve a munkahelyi ellenőrzés és a magánszféra kollíziójának. A konferencia célkitűzése a kutatási projekt eddigi eredményeinek bemutatása, a szakmai háttér bővítése, valamint a projekttel kapcsolatos visszajelzések megismerése volt. A meghívott szakértők értékelték a magánszféra védelmének nemzeti szabályozását, beleértve a közösségi jog tagállami implementációját is, illetve javaslatokat fogalmaztak meg. (A projekt, valamint a konferencia háttérdokumentumai megtalálhatók a <http://www.pawproject.eu/hu/kutatas> oldalon.)

A konferenciát Dr. Kovács L. Gábor professzor, a PTE rektorhelyettese nyitotta meg. Dr. Balogh Zsolt György, projektmenedzser, a PTE ÁJK Informatikai- és Kommunikációs Jogi Tanszékének vezetője, dékánhelyettes, nyitóbeszédében Orwellt idézve, a munkahelyi adatvédelem kihívásaira hívta fel a figyelmet. Ezt követően Dr. Hielke Hijmans, európai adatvédelmi biztos, az európai uniós adatvédelmi reformcsomagról beszélt. Az Európai Adatvédelmi Felügyelet jogi munkatársa, Dr. Per Johansson, másnap tartott előadást. (Azok számára, akik elmulasztották a konferenciát a <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/> oldalon angol, francia és német nyelven hasznos, gyakorlatias szemléltető dokumentumok érhetők el a munkahelyi adatvédelemről.)

Az első plenáris ülés átfogó képet nyújtott a munkahelyi adatvédelem jelenéről. A Leuveni Katolikus Egyetem dékánhelyettese, Dr. Jos Dumortier professzor, az Emberi Jogok Európai Egyezményébe ütköző, híres esetekhez fűzött kommentárjával gondolkodtatta el a hallgatóságot. Dr. Jóri András, volt adatvédelmi biztos, az adatvédelmi biztos esetjogából idézett, illetve az adatvédelmi intézményrendszer átalakításához fűzött kritikai megjegyzéseket. Dr. Pascal Schumacher, a Münsteri Egyetem adjunktusa, a német munkahelyi adatvédelemről tartott előadást. A második plenáris ülésen az adatvédelem területén megjelenő kutatás, oktatás témájának szentelt előadások hangoztak el. Dr. Szőke Gergely László – a PAW projekt szakmai koordinátora, a PTE adatvédelmi felelőse – prezentációja a projekt koncepciójába engedett betekintést. Dipl.-Jur. Falk Hagedorn, a Göttingeni August-Georg Egyetem kutatójának előadása, a munkahelyi adatvédelemmel kapcsolatos véleményeket vizsgáló, hazánkat és Németországot összehasonlító kérdőíves felmérés legfontosabb megállapításait villantotta fel. Az adatvédelem egyetemi curriculumban elfoglalt helyéről két-két magyar, illetve lengyel előadás hangzott el. Dr. Hajdú József, tanszékvezető egyetemi tanár, beszámolója sokaknak csinált kedvet a sze-

gedi jogi kar adatvédelmi képzéséhez. *Dr. Kiss Attila*, Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Ph.D hallgatója, s egyben a konferencia szervezésének egyik motorja, számos, az Informatikai- és Kommunikációs Jogi Tanszék által szervezett szakmai programról számolt be. (A pécsi jogi kar hallgatóinak elkötelezettségét a konferencia résztvevői személyesen is tapasztalhatták. A konferencia sikeréhez nagyban hozzájárult az Informatikai- és Kommunikációs Jogi és a Munkajogi Diákkör hallgatói közül kikerülő hostessek segítségével.) A lengyel tapasztalatokról a Wrocław Egyetemről érkező *Mgr. Anna Burdziak* Ph.D hallgató és *Sandra Gali* hallgató számoltak be.

A konferencia második napján párhuzamos szekció előadások várták a hallgatókat. A nyitó szekció munkajogi szemszögből közelítette meg a munkahelyi adatvédelem kérdését. Az I-es szekció a megfigyelés és ellenőrzés jogi hátterét, illetve gyakorlatát járta körül. *Dr. Kajtár Edit*, a PTE ÁJK Munkajogi és Társadalombiztosítási Jogi Tanszékének adjunktusa (és e sorok írója), előadásában azt mutatta be, mire kell a munkáltatónak figyelemmel lennie, ha az (amúgy a munkajogviszony sajátosságaiból fakadó) ellenőrzési jogát valóban jogszerűen, s nem invázióval szeretné gyakorolni. *Dr. Kulicity Mária*, Fővárosi Munkaügyi Bíróság bírónéja, az adatvédelemmel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatba adott betekintést. Beszámolója a hangfelvételek, e-mailek bizonyítékként történő felhasználásáról vetett fel izgalmas kérdéseket. *Dr. Dan Jerker B. Svantesson*, az ausztrál Bond Egyetem kutatója, egy friss, nagy port kavarázó eset kapcsán beszélt a laptop mint munkáltató által biztosított munkaeszköz ellenőrizhetőségéről. Később a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnökhelyettese, *Dr. Szabó Endre Győző* beszélt az újonnan felállított hivatal céljairól. A PAW projekt német koordinátora, *Dr. Andreas Wiebe*, a Göttingeni Egyetem tanszékvezető professzora, a német Informatika és Jog Társaság alelnöke, a Facebook és az adatvédelem kapcsolatáról tartott előadást. A portugáliai Minho Jogi Egyetemről két professzor érkezett. *Dr. Francisco Andrade* előadása futurisztikus képet festett a technika fejlődésének adatkezelési módszerekre gyakorolt hatásáról. *Dr. Teresa Coelho Moreira* előadása a portugál munka törvénykönyvének rendkívül cizellált rendelkezéseiről számolt be. A Bécsi Egyetem képviselőjében *Dr. Christof Tschohl* az osztrák szabályozásról mutatott pillanatfelvételt, emberi jogi szemszögből.

A párhuzamos, II-es szekció szintén munkajogi szemléletű előadásokkal indított, majd áttért a klasszikus adatvédelmi megközelítésű, illetve a technikai módszereket tárgyaló előadásokra. A társadalombiztosításban megjelenő elektronikus adatcsere Uniós szabályozása volt a tárgya *Dr. Hajdú József* professzor előadásának. *Dr. Kun Attila*, a Károli Gáspár Református Egyetemen tanszékvezető egyetemi docense, a visszaélések miatt vészharangot kongató munkavállalók bejelentését szabályozó rendelkezésekről (az ún. „whistleblowing clauses”) értekezett. A beépített adatvédelem (az ún. „privacy by design”) problémáját több előadás is körbejárta. *Dr. Székely Iván*, az Eötvös Károly Központi Intézet munkatársa, a magyar adatkezelőkkel folytatott konzultációk tapasztalatairól számolt be. *Dr. Szádeczky Tamás*, IT biztonsági és audit tanácsadó, az adatvédelmi audit standardjairól beszélt. *Alžběta Krausová* (infokommunikációs szakértő) és *Kiss Álmos Péter* (az Amerikai Egyesült Államok fegyveres erőinek nyugállományú tisztihelyettese, független szakíró) a beépített adatvédelem előnyeit és hátrányait latolgatták. A meg-

figyelés technikai oldalát *Dr. Libor Kyncl*, a Masaryk Egyetem kutató oktatója és *Nagy Norbert*, WBS Rendszerház kft. vezetője világította meg. A konferenciát a jogos ellenőrzés versus törvénybe ütköző megfigyelés problematikáját boncolgató kerekasztal megbeszélés zárta.

A 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról s nem kevésbé a hamarosan hatályba lépő új Munka Törvénykönyve jelentős változásokat hoz, hozhat a munkahelyi adatvédelemben. Az adatvédelmi tudatosság erősítése, naprakész információk terjesztése fontosabb, mint valaha. Reményeink szerint a konferencia a munkavállalók és a munkáltatók mint kiemelt célcsoport mellett hasznos információkkal szolgált a területen tevékenykedő szakértők, egyetemi hallgatók s a jogalkotó számára is.

Kajtár Edit